

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor. (Tanítónak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldali 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető költségek a szerkesztőséghez intézendők

Costanjeviciai hősök.

(—a.) A halál légiói forró napban, hűvös éjjelben szünetlenül támadták őket.

Gyilkos tüzfergeteg megremegettette a kavernavárost, kráteröblöt vágott a szikla síkján, hogy lávafolyama pusztítson, öljön.

Gázfelhők mérges tömege uszott az árkok fölött, hogy fojtó lélekzettel suhanó halálszárnyuk legyen a costanjeviciai hősök szemfödője...

Lélekszemmél láttuk a támadó gyűlölet szodomain tüzesójét. Idegeink gyötrő félelemtől feszültek s reszkettek. Ereinkből borzadó vér ölmofolyama szorult szívünkbe. Sáppadó arcunkon aggodalom sirt, vértelen ajkunkon halálos kín jajdult. Lelkünk síkongó könyörgéssel az egek útján járt s majd tikksasztva égette a föl-fölcsillanó remény szírokkóját, majd jéggé dermedtetette a kétség, a vigasztalan aggodás hideg bőrája...

Ésők, a mi fiaink, a mi véreink acélos ideggel, lobogó szív szilajságával, a büszke faj öröklött hevüléstől felszított energiájának üdő erejével csüggedetlenül álltak a homlok-vonalon. Gátszakító áradat tizenhétzseres gyilkos ütését is visszavetették.

Mint ujkori ciklopszok törtek elő a szikla-határ tartaruszából, hogy a haza szent sze-

retetének tüzeiben izzított s kovácsolt menny-kövel sujtának vissza a titáni harcban... A csodák korszaka szökkent vissza s ezt a néhány napot tullemlte az emberi valóság s lehetőség határain s e csodavilág grandiózus arányait a hősök legendáinak könyvébe rajzolja örök emlékeztetőül.

A friss tavaszi reggel élete, amikor az éjszaka bilincseiből hajnalos rózsakoszorúval, harmatgyöngyös csipkeruhában az ébredő napsugár aranyhidján az égre szökken — lehet úgy telve az áldás, az életosztás szétáradó hatalmával és erejével, mint aminő hatalom, ösztönös vágyakozás s lelki erő a vésszel, örök pusztulással fenyegető halálharc rémes közelségében fölgyulad az emberi lélekben, hogy életet támadva, életet áldozva táplálja a haza életét s védje a drága otthon áldott édességeit, szépségeit.

Az egyesek életértéke a lelkek extázisában beleolvad, belevetődik a harci láz gomolyába s csodamódra összeforr a faj, az összesség, a haza életértékévé s mint erősítő, üdítő, lélekáradást gazdagító tűzoszlop lebeg a harcosok előtt. Ez a hevülés nagyobb, magasztosabb az életösztönnél, hasonlatos a keselyű támadásához, mikor a puskacsőre vagdal, hogy a fészket, fiait oltalmazza. Az ember ily tusakodásban szinte testetlenné válik, egész valója bele-

ivódik a lelkekből kiáradó szent tűzbe, a hazavédelem fenséges eszményének meg-látásába, megértésébe, érzésébe...

Ugy érzem, ott voltam a hősi rajongásnak babért termő, koszorút fonó dicsőséges küzdelmében. Atomokra osztódva röpködtem a lélekrajzásban s az agyakban a gondolatot, a szivekben az érzést s a csodák magasságáig fölcsapó erősgurgázás magasztaltságában a gyújtó, hevítő célt s az életáldozatra fölgyújtó eszmények értékét, szépségét kutattam.

Kerestem, ott csillog-e vajjon vágyakozásukban a hangos, zászlószínű, mozgalmass tömeg, mely az általánosított szavazás népboldogító álmadozásával siet voksot rakni a választási urnába. Kutattam mámorító hatását a szent „titkos“-nak, amely varázserővel egyszerre hatalmassá, erőssé, nemzetivé teszi a magyar államot s boldoggá a sorsát, amelynek multjárt s jövődjéért annyiszor megbűnhődött.

Figyeltem, hogy talál-e a hősi lelkek rajongása közepette csak egy sóvárgó pillantást az éjféli nap szep városa felé, ahol a béke angyalának aranytemplomát alapozzák s ahol a frontokon vérző s itthon verejtékező magyart a nagynak álmódott új magyar honnak apostolai, a Weltnerék, Kunfik s Buchingerek képviselik s megjelölik

Pannontenger csillaga.

Irt: Váth János.

Rájuk nyílt az ajtó. Babócsai a kontrás maga után vonta Vaktót Józsefet. A vak hátán nagy rézbombardó, hóna alatt hegedű s vontatottan lépett vezetője nyomába. Alázatosan köszöntek.

— Mondok, benézünk — ejtette el a vak kezét Babócsai a szerelt is le. Nyakából kiakasztotta a trombitát s oda fektette háromhuros kontrahagedűje mellé. Aztán levetkőztette a világtalant is.

— Hunnadj, hunnadj? tudakolta kétszer Varga, mert viszkedt a talpa.

— Kajárrul.
— Lakodalombul?
— Onnadj.

— Új le józsi, — vezette a vakot a flótás mellé. Beszélőaló alig akad. — Megosztunk a kereseten. Meg egy kis meleg elkél...

— Nincs hideg — vetette oda kétszer Varga tizenkettőt pislogón.

— Keenek nem lehet. Nem gyün a bakonyi szélnek, asztán mégis fűt.

— Nem fűt e. E csak lőre. Ómalőre. Hej, a gyümölcskertalainak a csigéréje is megtéltie ezt a böcsületben. Nincs ebben nóta. Akár a káposztalé, akár el Asztán a Salamonnak meg azt tartja a vallása, ha már ítet nem érte körösztriv, gyakorolja a körösztrivlést.

— Pedig nem pap. Nincs joga rá!

Igy csipkelődtek, hajszabajsziaktak a kérdések, feleletek Deutsch feje körül. Föl se vette. Segítette időtani. Jóízűen nevettek. Megeredt a jókedv. Hahota, csöndes göcögés váltogatta, kergette egymást. Cigányra még se vetemedtek. A parázs alatt hamu lapult; mint a bujdosó hideglelés, lit-

ott kiültközött a lehangoltság s a fényes arc leaggott az asztal fölé. Még nem látszottak a po-harak kerek nyomai. Még takarékosan bántak az itálkezeléssel. Károlták minden drága csöppjét.

Most hosszú ember nyitott ajtót. Kabátja nyakába tűzte a trombitát. Hátán pedig brácsa feküdt. Madzagon lógott csikos dunyahuzatban. Melléből előhúzza a fujós hangszert. Kibujt a kisbőgő hámbájól. Mit se törődve az izogatólódókkal, a Babócsait fogta négysem köz.

Csöndeskén összekoccolódtak. Babócsai magánál szerette a sok pénzt s még nem akart osztokodni.

Azalatt a Boronyaiaközön bárányost, farkasost, mit játszottak a legények, a lányok. Vajda Miska volt a lélek. Most akadt el a játékoskedv. A gazdag Öcsiék egyetlen lányának már nem izlett a kergetődsi; vagy szegény szolgálógyény kért zálogul csókot? elég az hozzá, nyafogott, elmenetelével meg akarta bontani a jókedvet.

Nossza, jött egy kutya. Félenken akart hazalopózni az árok között, vagy mögött. Nézett jobbra, balra vesztelgőn. Leguggolt neki a vengyerek. Orrához dörzsölte jobb keze mutatóujját. Amitől szűkítő, nyúlított hangot adott. A kényszeredett, vontatott kérdés szaladt az állat felé:

— Innya mégy? Ünümüm!

Farkát lába közé kapva, eliramodott szegény házörző jószág; jobban, mintha kövel hajgálták volna meg.

Az egészséges testekből hahótás nevetés tört elő. Megint helyreállt a játékos kedv. Megint elfeledte a gazdag Öcsi-lány, hogy haza kellene mennie.

Hogy már minden játékot végigjátszottak, maradt a riasztó. Nótát csináltak egymásra s elénekelték. Készen hozta mindegyik a bogyéban.

Sokszor az ártatlan irigység szólt a nótából. Sokszor meg a vágya. Sokszor tudatosság.

Boronyai Róza már régóta várja az alkalmat, hogy Vajda Miskát összeveszejtse a halász-gazda lányával. Ő szerelmes Miskába. Miska szive a gazda lányához huz. Teljes a kör. A holdvilág-arcu Boronyai-lány áll a körben. Piros keszkenő-jét rosszsejtelmesen huzkódja összeszorított baltenyerében sarkánál fogva. Gyűrött már a kendő. Tévedezőn jár a szeme, hogy kit válasszon kicé-gésítésre. Sokszor jónéven veszik a nótát. A legtöbbször harag a vége. A másik után hasztalan epedő lány örül, ha valakivel összeakasztják sorsát. Sokszor a legény ilyenkor veszi észre, hogy ni, ni, meg se látta eddig ezt a kis helyes varangyot. Huncutságból aztán megölelgeti, galambjának, szivem szottjának mondja s nevetnek rajta. Legénye-lánya válogatja az ilyesmit. Már nagyot lélekzett Róza s csak föltálatla a méregvacsorát. Olyantélekepen, mintha komoly, bevégzett dologról esne szó:

— Picike a halászgúnyhó,
Füstöt okád ki hátulról.
Gazda Marcaa főzi halát.
Vajda Miska ott a halász.

A lány elfordul, pedig melengető tekintet keresi szemét. A nóta szövdődik:

A halász a víz alul él.
Vízbe gázol, mégis caetres.
Gazda Marcaa, szennyes gatyám
Foltoznád meg, te vagy babám.

Valami lenéző, bődülő-féle hang tiltakozott a lányok sorából.

Vajda Miska forró vére előntötte fejét. Vérbe borult a szeme, zugott a füle. Szerelmes gerleturbékolásnak vélte a rugdázó, kapálózó tiltakozást:

a háboru nemzeti céljait s megrajzolják a magyar vért hullajtók eszményképeit.

Vizsgáltam a glóriás lelkek csillogó tükrét, megmutatja-e vajjon az acélos kitarásra hevítő érzések között vad, erőszakos féltését az új gazdasági rendnek, mely életcikkeket halmozó s drágító bankok, cipő- és posztócsalók, hadseregszállítók, áruuszorával élősködők tömegének új milliárdjaival fojtogatja a közgazdasági életet s rémiti ingatlanra, földre áhító vakmerőséggel mindazokat, akik a magyar földet, a magyar föld boldog jövőjét a szinmagyarság tulajdonában, uralma alatt kívánják látni.

Mindez láthatatlan, fölismerhetetlen maradt. A hazaféltés csüggedetlen haláltusájában az öröklés forrásaiból áradó hősiesség lobogó tüze fölygítja, porrá perzseli a hamis igék jelszavas templomait, megolvastja, salakként kiveti idegenből hordott eszmék csábító hatásait. Utópiák, önzetlen, nemes szándéku alkotások lázálmai még ott lebeghetnek ideig-óráig délibábképpen a harci tusák forró levegőjében, de az energiás elszántságot, a halált is kimosolygó lélekrajongás káprázatos s csillagos égnél is ragyogóbb boltozatáig fellobogtatni ezek sem képesek.

Ezt a csodát csak a valóságok megmentése, biztos erősségek oltalmazása, régi, dicsőséges értékek féltése váltja ki hazaszerető lelkekből. Olyan valóságok s értékek féltése, amelyeket eredetük, fejlődésük, multjuk s jövőjük a magyar földhöz köt; amelyek itt születtek, a munkaizzadás vízével, az élet vérével kereszteltek, könyvnyel tisztultak s a magyar faj erőnyelétől beragyogva fényeskednek. Ezeknek a nemzeti valóságoknak s a belőlük hajtott, belőlük táplált közjavaknak, szociális és népjóléti intézményeknek védelme emelte

— Aj, szentem, Mariskám, hocci a szádát! Eszem a nefelejcses szemedet!

Boronyai Róza majd belezavarodott a kitervelt versmondásba. Ő csak Miskát látta s féltékenység repesztette, hogy látta, mennyire utána veti magát a gazdalanynak. Azért csepegett szájáról a mérgező édesség. Miska otthagya a párját. Cserepet lépve s nem körülkerülve, egyenesen átvágott a körön a gazda Marcsához. Derékon kapta. Rugott, kapálózott a lány és makrancoskodva, olyan faragatlan titulusokat vágott a Miska szerelmes fejéhez, hogy menten ki kellett volna jözanodnia. Hogy a szabadkozástól nem férhetett fehér arcához, a dulakodásban lecsuszott vállkendő helyére csókoltt cuppanós, parásztli csókot. Lett nevéssé, hahota. Miska mintha kijózanodott volna, kissé megingott a kedve s felszegen elődalgott. Érezte, hogy csak ő adott, de semmit se kapott. Illetőleg rálávázó szitkokat, becsmérlő címeket tehetett zsebre:

— Te ökr, te ló. Az a ronda mit veti magát utánam? A kutya se néz rá! Mégis erőszakoskodik!

A lányok kört bontottak. Segített egyrésze rendbe szedni a gazdalan ruháját. A többi meg szétrébbent a rőfög, visító disznófalca csúrház hazaszerelésén. Jó, falusi illetű lány vasárnapi mulatságnak a kanász szab hafárt.

A Boronyaiakról hazaszállingozók a kocsmá előtt mentek el. De csak egyrésze. Más fele kíváncsián dugta be fejét a törött ablakszemen, nyitott ajtón, mert ott muzsika szólt és folyt a bor.

Kétszer Kovácsért felesége jött. Imádságos könyv betűgöngyöztetése közben kelt föl és fején felelte az ura okáját, mikor meghallotta az emberek horkogását:

— Ehen vén semmirekellő, megint fölszedted a foltozópenéket! Aztán elvered!

— Na, gyere közelebb, anyukom. Neked se árt egy anyagi csöpp. Magamként neked is kiázard a torkod. Szaporítsd a nyálad. Jó nyálozó es. Jobb, mit fonáshoz kapsz a fősvény lányos asszonyaidtól.

(Folyt. köv.)

Costanjevicanál a legendások sorába a harmincegyes ezredet. Ezeknek a féltett nemzeti értékeknek varázstüze forrasztotta össze szívüket, lelküket, hogy mint a nyíló virág a harmatos reggelt, ők is a csüggedetlenség, a megfélemlíthetlenség tudatos erejében, a hazaszerető hatalmas igézetének lábában a fiatal, szép élet derűs mosolyával várják a halál légióit.

Dicsőség és hála ezért a costanjeviciai hősöknek, a veszprémi harmincegyeseknek. Akik elhaltak — borítsa sziklasírjukat az örök emlékezés minden illatos virága. Akik idegenbe jutottak — simogassa arcukat a magyar föld hirthordozó szellője s csókolja homlokukat a lelkekből feléjük áradó háláérzés. Akik még küzdenek — övezze homlokukat a dicsőség babérja s örködjék fellettük a nemzetek hősiességét, igazságát megáldó, gondviselő Isten!

HIVATALOS RÉSZ.

Investitura. Bősze Jenő nagyrécei lelkész plébániájára f. évi június hó 1-én törvényszerűen investáltattott.

Tanévzárás a Szemináriumban.

A mult hó 30-án fejezték be a papnövéndékek második felévi vizsgálatukat az egyházjogból s az alapvető hittudományból, Rédey Gyula dr. káptalani helynök elnöke alatt. 31-en volt az ünnepélyes Te Deum, melyet Káuzli Dezső prélat, apátkanonok, rektor celebrált a végzett papnövéndékek segédlete mellett.

Az ünnepélyes hálaadó istentisztelet után a végzett növendékek megkezdették a papszentelést megelőző szentgyakorlataikat, az ifjabbak pedig szülői körükbe tértek vissza, hogy a szünidőben kipihenjék a lezajlott tanév fáradságait.

A nyolc végzett növendék: Buday Flórián, Egerszegi Lajos, id. Kovács Imre, ifj. Kovács Imre, Kovács Károly, Novits István, Ravasz István és Simon József e hó 4., 5. és 6-án veszi fel a szent rendeket Kránitz Kálmán felszentelt püspök kezeiből. A római Szentsek egyenest a bécsi nunciatura útján megadta az engedélyt arra, hogy a nagy paphiányra való tekintettel a főpásztor elhalálozása folytán beállott gyászévben is kiszolgáltatassék az egyházi rend szentsége. A szentelési szertartások mind a három jelzett napon d. e. 9 órakor lesznek a székesegyházban.

A háborus viszonyok miatt az ujmisés áldozópapok legnagyobb része városunkban a legnagyobb csendben fogja első szent miséjét elmondani. Utnapián, június 7-én öt ujmisé lesz. Kovács Károly Perényi Antal kanonok-plebános vezetésével fél 8 órakor a László-kápolnában mondja a primiciát. A székesegyházban 11 órakor Simon József fogja első szent miséjét bemutatni dr. Simon György apátkanonok manuduktorsága mellett. A ferenc-rendiek templomában reggel 6 órakor id. Kovács Imre dr. Molnár Dénes apátkanonok vezetésével; a kegyesrendiek templomában reggel 7 órakor ifj. Kovács Imre Rosos István apátkanonok vezetése mellett; az irlalmas nővérek kápolnájában pedig Buday Flórián dr. Hoss József theol. tanár manuduktorsága mellett fogja első szent miseáldozatát a Mindenhatónak bemutatni. Mindenestre nagy kár, hogy egy napra ennyi ujmisé összeszűföldik, a közönség örömet és szívesen részt venne valamennyin.

Június hó 10-én, vasárnap Ravasz István az angolkisasszonyok templomában reggel 8 órakor Káuzli Dezső prélat-kanonok vezetése mellett, Egerszegi Lajos Tatói Pintér Elek tatai kegyes-rendi igazgató vezetése mellett, Novits István pedig Lébenyben, dr. Kokas János plébános manuduktorsága mellett fog primiciálni.

Midőn az új áldozópapok elhagyják neveltetésük színhelyét, a szemináriumot, az intézet azonnal kitárja kapuit és várja az új növendékeket. Június 12-én lesz a konkurzus, mely alkalommal a gimnázium VI., VII. és VIII. osztályát végzett növendékek fognak felvétetni. Ez alkalommal első ízben vésnek fel gimnáziumi tanulókat is. K.

Használjunk hadisegély bélyeget!

Nem érkezik szén. Illetékes helyen szerzett értesüléseink szerint szén dolgában a helyzet az, hogy most legfeljebb husz százaléka érkezik a bányákból a szénraktárakba annak a porosz közszen mennyiségnek, melyet más évek májusában szoktunk kapni. Megállapított valóság, hogy az idén még annyi szén sem érkezik, mint a mult év hasonló időszakában. Ez más szóval azt jelenti, hogy ha tovább is így megy a dolog: a télre még nagyobb szénhiányra lehetünk készen, mint az elmúlt télen. Ennek a helyzetnek magyarázatául a következő információt kaptuk:

Annak, hogy most jóformán semmi szén se érkezik, főoka az, hogy a porosz bányák nem szállítanak. Arról tehát a dolgok mai állása szerint beszélni sem lehet, hogy a városok lakossága még a nyár folyamán porosz közszenrel lássa el magát. Koksiz dolgában sem biztatnak nagy reménysek. A porosz szén elmaradásának másik oka, hogy a mégis érkező kis mennyiséget a határon állami közegek rekvirálják és bárki nevére jöjjen a szén, ha csak egy vagyon is: az államvasutak vagy a mezőgazdaság céljaira lefoglalják. A földmívelésügyi miniszternek ugyanis — és ez természetes — az az álláspontja, hogy most elsősorban az arató- és cséplőgépek számára szükséges szénről kell gondoskodni.

Ezekből a felvilágosításokból arra kell következtetnünk, hogy a mult téli bajai megismétlődnek, ha gyors és okos intézkedés nem állja útját a veszedelemnek. Szóval kell tennünk azonban azt is, hogy pl. Budapesten a legnagyobb mértékben tombol a szénuszor is. Ugyanez áll a vidék néhány nagyobb városára is. Ma már 14 koronájával, a vidéken 18 koronájával árusítanak egy métermázs szent télire és épen ilyen förtelmes uzsora folyik a tűzifával is. Mindenesetre követelnünk kell, hogy a kormány és a város vezetősége már most olyan energiával cselekedjék, hogy még a kétsége se bánt-hasson senkit egy újabb rideg tél szenvedéseinek.

Alispáni jelentés.

— Február 15-től május 15-ig. —

Dr. Véghegy Kálmán nagy gonddal összeállított s a megkapó közvetlenség lelkes hangján szóló jelentést terjeszt a június 11-iki vármegyei közgyűlés elé. A jelentés bő kivonatát az alábbiak közöljük:

Oly sok babéros dicsőséggel, de még több vérrel, könnyel és szenvedéssel megszentelt önvédelmi harcunk harmadik esztendejének virágfakasztó, testet felfrissítő, lelket reményekkel eltöltő tavasza még mindig nem hozta el az epedve várt, áldást ontó békeséget. Kényszerítve vagyunk tehát az apocalypticus harcot tovább folytatni, hogy most már remélhetőleg minél előbb a diadalmas, igazságot szolgálatot és ezredéves szép hazánkat újból felvirágoztatni hivatott békét a harcra teremtett testvéreink, fiaink és apáink vitéz fegyvereivel, itthon pedig a vállvetett, lankadatlanul kitartó munka hatalmas erejével kihangozhassuk.

Édes mindnyájunkat, akik itthon küzdünk és szenvedünk, de különösen a közigazgatás valamennyi tényezőjét egy a központban, mint a járássokban, városokban és községekben is főleg a hadsereg kiegészítésének, a hadbavonult katonák szükségletei előállításának ügye, továbbá a lakosság élelmezése és a termés biztosítása az 1917. évre vette igénybe. Nyugodt lelkiismerettel jelenthetem, hogy a közigazgatás összes tisztviselői és alkalmazottai igazán nagy buzgalommal, fáradságot nem ismerő szorgalommal és legjobb tudásukból teljesítették napról-napra szaporodó nehéz hivatali kötelességüket, folytatták az ezt is messze túlhaladó hazafias tevékenységüket.

A honvédelmi miniszter február 22-én érkezett leíratával a hadsereg céljaira lefoglalt fém tárgyak beszállítási határidejét véglegesen március hó 15-ig elhalasztotta. A hadiszolgáltatások tekintetében mint a háború kezdete óta mindig, úgy ezen időszakban is nagy mértékben volt a lakosság, különösen a hadimunkásokat és vonat-kísérőket illetőleg igénybevéve. Az igényelt munkát — habár ez mindinkább nehéz feladat — a kitűzött időre mindenkor pontosan előállítottam, s a lakosság is, noha az előállítások érzékenyen érintették, mindig elismerésre méltóan, zugolódás nélkül teljesítette hazafias kötelességét.

A későn beköszöntött, de annál szigorúbb és rendkívül hosszú tél ugy anyagilag, mint erkölcsileg kemény próbának tette ki vármegyének lakosságának minden rétegét, főleg a későbbi elő

szerény vagyoni viszonyu köztisztviselőket és alkalmazottakat. A testet-lelket felüdítő tavasz beköszöntésével azonban nem csüggedő, sőt fokozódó, újult erővel megindult mindenfelé az áldást, az életet hozó munka. A vármegye gazdasági intézője és munkabizottságai, úgy szintén én is mindent, erőink, gondosságnak és munkának teljes megfeszítésével megtettünk, hogy a katonai és gazdasági védelmet a vármegyében is a közellet minden terén, a rendelkezésre álló minden eszközzel támogatassuk.

A vármegyére az Országos Közelelmezési Hivatal elnöke a jelenlegi súlyos helyzet kényszerre alatti mindazon módokat és alkalmat, mely a hadsereg és a polgári lakosság ellátására szükséges, s ez ideig még elégtelen készletek gyarapítására vezet, igénybeveendőnek jelentette ki, s felhívott, hogy főleg a nagyobb gazdaságoknál *Hollitscher* Károly orsz. képviselővel, mint közlelmezési miniszteri megbízottal együttesen vegyem revízió alá.

A revíziót a 200 holdnál nagyobb gazdaságokban az állatok takarmányozására, továbbá a tavaszi vetőmagra meghagyott gabonakészlet mennyiségekre vonatkozólag, olyképp hajtottam végre, hogy a birtokosokat és bérleket meghatározott napra a járási főszolgabírói hivatalokba beidézttem, s ott *Hollitscher* Károlyval együtt a készlet kimutatásokat átvizsgálva, azok alapján az illetőkel való békés megegyezést, mondhatni önkéntes felajánlás útján a fölös készleteket lekerültük és rendeltetési helyükre elszállíttatása iránt azonnal intézkedtünk.

A vármegyére kirótt 80.000 mm. burgonya rekvirálása teljesen kielégítő eredményt nem mutatván fel, a földmivelésügyi miniszter felhívott, hogy a hiányzó mennyiséget önkéntes felajánlás útján szolgáltatassam be. A burgonya felajánlása és átadása április hó folyamán megkezdődött. Az eredményt pontosan megállapítani nem lehet, azonban a várakozásnak semmi esetre sem felel meg.

Ennek következménye az, hogy a földmivelésügyi miniszter még 20 vaggon burgonyának beszállítását sürgeti. Az újabb rekvirálás az egész vármegye területén az összes termelőknél május 25-től június 14-ig fog megtörténni.

A gazdasági év néhány hónap múlva befejeződik. Addig is azonban, míg az új termés beér, azt letakarítjuk és a csűrbe behordjuk, a folyton nehezűdő gazdasági és megélhetési viszonyokkal szemben nagy lelki erővel, testi nélkülözéssel, — ha kell — szenvedéssel is ki kell tartanunk.

Bizvást bizom vármegyémm oly sokat próbált, türt és szenvedett becsületes magyar népének hon-szerelmétől hevített hazafias erejében, akaratában és felfás magatartásában, hogy e küzdelmes hetekben, hónapokban a hatóságokkal válllvetve, azok önfeláldozó, emberfeletti munkáját nem akadályozva, hanem teljes erejéből belátással támogatva, diadalmasan, a kiéhezetés borzalmait leküzdv, dicsőségesen megállja továbbra is a nemes küzdelmet.

E sorsdöntően komoly időkben könyörgésre összekulcsolt kezekkel, magyar népem, velük együtt érző leltem legbensőbb fohászával, eső szózatával fordulok vármegyémmek a nép között élő minden rendű-rangu vezető férfiaihoz, hogy öszekötő élő kapocsként a föld népe és a vérből való vér, a hatóság emberei közé állva, erős kézzel, kart-karba öltve buzdítsák, lelkesítsék, támogatassák a fárdatokat, a csüggedőket, a kétségbeesetteket a nemzeti küzdelem és magasztos óraiban és különösen kövessenek el mindent, kiki a maga kis falujában, ősei fészékben, hogy az édes, az életet, a jövőt adó és biztosító drága anyaföld minden rőge, minden göröngye megmunkálva, bevetve, az ország közjávára hasznosítva legyen. Ha kérdő szózatom — amint arról meg vagyok győződve, megértésre talál, akkor önértzetel, büszkeséggel és megnyugvó boldog érzéssel jelenthem ki, hogy vármegyémm itthon harcoló, szenvedő népe ilhőn, méltóan kivette részét, megállta helyét szabadságharcunk glóriás küzdelmében! Adja Isten úgy legyen!

A gazdasági munkások pálinkaszükséglete. A földmivelésügyi miniszter közbenjárására a pénzügyminiszter a mezőgazdasági munkások részére szükséges pálinka készítéséhez nagyobb mennyiségű tiszta szeszt utalt ki a mezőgazdasági szeszgyárakból. Veszprém vármegye szükségletére 97230 liter szesz lett kiutaltva. A vármegye szeszkontingensének kiosztásával a Gazdasági Egye-

sület lett megbízva. Minden kisbirtokos szántóföld, szőlő- és rétbirtokának kat. holdja után 2 deciliter, a 100 holdon feleli birtokosok pedig ugyancsak a szántóföld, rét és szőlő kat. holdja után 4 deciliter tiszta szeszt igényelhetnek. Ha egy községben a birtokosság egy része igényli a szeszt, az esetben azok részét, kik azt igénybe nem veszik, a község mint erkölcsi testület veheti át és 30—32 fokos pálinkává higitva vagy maga, vagy a faluban működő fogyasztási szövetkezet útján mérheti ki literenkint 2:30 koronáért a fogyasztók között. A vármegye részére kiutalt 97230 liter szesz nyolc elosztó állomáson lesz szétosztva és pedig Veszprém, Pápa, Enyingen, Zircen, Devecserben, Veszprémvárszanyban, Városlődön és Pápateszén. A szesz kiosztásra vonatkozó rendeleteket most küldi szét a vármegye alispánja az egyes községi előjáróságoknak, az érdeklődők tehát tájékozódás céljából forduljanak az előjáróságokhoz és a rendelet közzététele után azonnal jelentsek be szükségletüket és fizessék be az igényelt szesz árát.

HIREK.

Hőseinkhez.

Dobogott a szívünk, mikor a vezérkari főnök jelentésében ezredetek nevét olvastuk, vitéz 31-es honvédek. Tudtuk, hogy megálltatók a tüzet eddig is mindig. Ércfal volt rajvonlatok északon, erős bástya keleten. Most délen álljatok a gátat rendhittetlenül. Dicsőségek nemcsak a városé, nem is a vármegyéé, de az egész magyarságé, melyről csak a napokban hangzott el legmagasabb helyről, hogy a monarchia nagyhatalmi állásának legfőbb támasza. Fogadjátok ezuton örvendező üdvözlésünket! Miközben támadást támadással vertek, ne felejtsetek, hogy e város és vármegye minden fia bámulattal és tisztelettel tekint felétek, büszke reátok. Dicsőségek a miénk is. Vezesse a hadak Ura harci készségeket még sok dicső tetterre! Üdv nektek a küzdelem hevében harmincegyes honvédek!

— **Urnappja.** E hó 7-én, csütörtökön ünnepli a kath. kereszténység a legméltóságosabb Oltárszentség ünnepét. A székesegyházban d. e. 9 órakor dr. *Rédey* Gyula c. püspök, káptalani helynök fogja az ünnepélyes szent misét celebrálni. Utána a legméltóságosabb Oltárszentséggel körmenetet vezet s a szokásos áldást osztja az előre felállított négy oltárnál.

— **A veszprémi Oltáregylet** havi szent-órát f. hó 3-án délután fél hétkor tartja az Angolkisasszonyok egyesületének templomában. A vezetőség kéri az egyesült tagjait, hogy az ájtatosságot minél többen látogassák.

— **A tisztviselők beszerzési szakcsoportja.** A pénzügyminiszter intézkedése alapján dr. *Véghely* Kálmán alispán felhívta dr. *Komjáthy* László polgármestert, hogy az összes tisztviselők meghívásával alakítsák meg a tisztviselők beszerzési szakcsoportját, hogy ruházati, élelmi és egyéb szükségleti cikkeket nagy mennyiségben tudják beszerezni. Ebben az ügyben polgármesterünk a múlt hó 30-án értekezletre hívta meg az összes hivatalfőnököket. *Csujághy* Károly és *Göndör* Ferenc hozzászólása után egyhangulag elhatározták, hogy a hivatalfőnökök együttes értekezlete sürgősen megsejtesztje a beszerzési szakcsoport szervezeti szabályzatát. Észrevételek megtétele végett a tervezetet megküldik minden hivatalnak. Azok összeegyveztetése után a szakcsoportot megalakítják.

— **Érettségi a főgimnáziumban.** A helybeli főgimnázium három VIII. osztálybeli tanulója jutott évvégi érettségi bizonyítványhoz. Közülük *Hodos* Tibor és *Wollein* László jeles, *Skrivanek* Béla jó érettségi bizonyítványt kaptak.

— **A földműves szakosztály gyűlése.** A helybeli keresztény földműves szakosztály pünkösöd hétfőn ünnepi gyűlést tartott jutalomosztás végett. Gyűlés előtt egyesületi zászló alatt a Szent László-templomban vonultak szent misére, melyet *Lukács* Imre karkáplán, az egyesület egyh. elnöke mondott. A közgyűlésen *Lukács* Imre elnök, majd *Kajdacs* Endre gazdasági egyesületi igazgató szép, lelkes beszédekben buzdították a nagyszámú halgatósá-

got a szorgalmas munkára, mely napjainkban egyik legfőbb tényezője a nemzetvédelemnek. Az egyesület két jutalmat földműves ifjaknak adományozott, akik az állatok gondozásában s a velük való jó bánásban tündek ki. A gazdasági egyesület 50 koronás jutalmát egyik hadiözvegy nyerte el, akinek férje hősi halált halt, az özvegy pedig több gyermekének gondozása mellett gazdaságát is gond-
dal, szorgalommal vezeti.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Bruzza* István p. ü. áll. végrehajtót számellenőrré kinevezte s a zirci járás számvevői teendőinek végzésével megbízta.

— **Uj tanítónők.** Az angolkisasszonyok helybeli tanítónőképzőintézetében e héten folytak le a képesítő vizsgálatok *Hanauer* Á. István dr. a budai szent Imre-kollégium igazgatójának, mint miniszteri biztostnak jelenlétében. Az egyházaságot *Kránitz* Kálmán főlz. püspök képviselte. A bírálbizottság az összes jelölteknek odaítélte a tanítónői oklevelet. Az eredmény kihirdetése után *Kránitz* Kálmán elnök meleg szavakkal üdvözölte az életbe lépő tanítónőket. Nevükben *Pap* Irma köszöntötte meg az elnöknek mindnyájukat megható szavait. — Az új tanítónők a következők: *Adler* Erzsébet, *Boros* Jolán, *Braun* Erzsébet, *Bukovits* Teréz, *Buzsáki* Cecília, *Hankó* Mária, *Havranek* Irma, *Horváth* Leona, *Horváth* Rozália, *Kenessey* Jozefa, *Komjáthy* Erzsébet, *Kuti* Paula, *Maár* Szabina, *Milota* Olga, *Nagy* Irén, *Pap* Irma *Parragh* Ilona, *Pastyik* Julianna, *Schädl* Irén, *Sihá* Irén, *Stephanek* Rozália, *Szabó* Amália, *Szabó* Ella, *Szabó* Mária, *Szarmay* Elvira, *Szücs* Erzsébet, *Szücs* Piroksa, *Turóczy* Elvira, *Vághy* Anna, *Vincze* Irén, *Vogel* Teréz, *Waldherr* Erzsébet, *Wellmann* Berta.

— **Adomány a gyöngyösieknek.** A veszprémi székesegyház ének- és zenekara a legutóbbi kanonoki beiktatásért kapott 33 korona tiszteletdíjat a gyöngyösi tűzkárosultaknak adományozta.

— **Az új gabonabeszerezés.** Ez időpontig nem ismerjük az új gabonabeszerezés módjait. Dr. *Komjáthy* László polgármester azt óhajtja, hogy maga a város egy mennyiségben vásárolhassa meg a fogyasztók gabonailletményét. Ebben az értelemben előterjesztést is tett *Hollitscher* Károly országgy. képviselőhöz, a vármegye közlelmezési miniszteri biztosához s kérte, hogy a város abbéli érdekét jóindulattal támogassa. Ha a terv sikerül, akkor a város venné meg a gabonát uradalmaktól, vagy — ha a kormány a termelőt közvetlen vásárlást nem engedélyezné — a Haditerménytől. A gabonát azután a város szétosztaná természetben és pedig egészben vagy részletekben, a közlelmezési hivatal által megállapított költség hozzáadásával nagybodott árban. Ha a fogyasztók egy része az illetményt lisztben óhajtja átvenni, kívánatukra a város az ő illetményüket kereskedőkhöz utalná s ott kapná meg részleteinket csekély költségűtöbblettel. Hogy sikerül-e a polgármester szándéka, még nem tudjuk. Kívánság, hogy sikerüljön, mert mennél több fogyasztó szerzi be egész évi szükségletét, annál kevesebben szorulnak hatósági közellátásra.

— **A vármegyei hivatalok ügyforgalma.** Alispáni iktatóba 7341, a kihágási iktatóba 239, a központi választmányba 166, a közigazgatási bizottságba 432, az árvaszékhez 5907 és a tisztii főügyészhez 306 ügydarab érkezett. A tisztviselők tevékenységét a számonkérőszéki jelentés tünteti fel.

— **Halálozás.** Id. *Zuschmann* János, régebben vendéglőtulajdonos, máj. 31-én 85 éves korában csendesen elhunyt. Tegnap délután temették az alsóvárosi temetőbe s sírházhoz a részvétellel adózók nagy sokasága kísérté. A megboldogult a bécsi forradalom idejében költözött hazánkba a negyvennyolcas időben ifjú korban. A hatvanas években került Veszprémbe s mint a polgári kaszinó főpincére csakhamar kedvelt lón a jómódu iparosság körében. — Uj házajához hozzá forrott szívével, lelkevel. Csakhamar vendéglőt nyitott s a városnak színe-java szívesen szórakozott a boráról, jó kiszolgálásról egyaránt híressé lett „Johan”-ban. Az akkor még hatalmas céhvilágnak ez a hely volt egyik középpontja s az iparosérdek nem egy serkentő, előbbrevívó eszméje itt született meg: az iparosok vendéglőjében. A hagyomány örökségül maradt hasonló nevű utódjára is.

— **Uj jegyző.** A peremartoni községi jegyzői állásra 6 pályázó közül a község képviselőtestülete Sipos Ferenc eddigi litéri körjegyzőt választotta meg egyhangulag.

— **Molnárgyűlés.** A Veszprémmegyei Molnár-szövetség június hó 7-én — csütörtökön — délelőtt 11 órakor a veszprémi városház tanácsstermében közgyűlést tart. A tárgysorozat több pontjai: Az alapszabályok tárgyalása. A porzása vonatkozó rendelet világos értelmezése. Az örlény malomban és visszaszállítási díjának szabályozása. Malomipari és Áruforgalmi r. t. alapításának kérdése. A zugdarálók és házidarálók működésének hatósági eltiltása. Petroleum beszerzésére hatósági engedély kiadásáról. Az urbériség korából fennmaradt vízberek megváltása. Az egyesület elnökei: Pozsgay Miklós (Veszprém) Bognár Károly (Enying), Sulyok József (Pápa). Ügyész-titkár dr. Csomasz Béla.

— **Magánvizsgálatok.** A helybeli állami polgári fuiskolában a magánvizsgálatok f. hó 12-én kezdődnek.

— **A tisztviselők fája.** Göndör Ferenc kir. s. tanfelügyelő a tisztviselői értekezlet megbízása folytán gondoskodott megvásárolható tűzfáról. — Május 31-én a városházán tisztviselői értekezlet volt s itt bejelentette az árat s a beszerzés módjait. A tűzfá 5 le. a veszprémi vasúti kirakodó helyen 1 m. hosszú és széles s 1.1 m. magas kirakásokban, a kirakodó helyen felfűszelve, házhozszállítva méterenkint 45 koronába kerül. A jegyzésre az aláírási íveket a tisztviselők között már szétosztották. Ugyanez a tisztviselői értekezlet megkérte a polgármestert, hogy a kitermelésre újabb engedélyezett 40 hold erdő famennyiségeiből a tisztviselőket is arányos részesedéshez juttassa.

— **Petroleumkiutalás.** A kereskedelmi miniszter Veszprémmegye részére majustól szeptemberig terjedő időre kizárólag ipari és gazdasági üzemek céljaira és a nélkülözhetetlen közvilágításra 320 métermáza petroleumot utalt ki. Ebből Veszprém városa 27, Pápa városa 32, a veszprémi járára 50, a pápai járára 58, a deveseri járára 57, az enyingi járára 45, a zirczi járára 50 métermáza esik az arányosság szerint. A kiutal petroleum mennyiségét Reiningger Derső veszprémi kereskedő veszi át és ő fogja az alispáni rendelet alapján a járási székhelyekre, illetőleg a rendezett tanácsu városokba a petroleum árusításával megbízott kereskedők részére elküldeni. A miniszter figyelemzti egyttal a vármegye lakosságát, hogy a legnagyobb takaréksággal bánjon ezzel a petroleum mennyiséggel, mert egyáltalában nincs kilátás arra, hogy szeptember előtt a vármegye több petroleumot kaphasson.

— **Nyugalomba vonuló tanítók.** A kir. tanfelügyelőség ez uton is felkéri mindazokat a tanítókat, kik a jövő tanév kezdetén nyugalomba akarnak menni, erre vonatkozó kérvényeiket f. hó 15-ig okvetlenül terjesszék be a kir. tanfelügyelőséghez. Itt még csak azt jegyezzük meg, hogy értesülésünk szerint tanév közben a jövő évben senkit sem engednek nyugalomba vonulni. Egyébként is az iskolák érdeke, hogy a jövő tanév elején a tanítói állás elfoglalt legyen.

— **Kölcsönök tüzoltói felszerelésre.** Az állam költségvetésében nagyobb összeg szerepel, amelyből 5—6 éves törlesztésre kamatmentes kölcsönök nyerhetők tüzoltói felszerelésre. Vármegyénk alispánja felhívja a vármegyei tüzoltóegységeket, hogy amennyiben ilyen államkölcsönt igénybe venni hajlandók, bélyegmentes fölterjesztésüket a vármegyei Tüzoltószövetség útján juttassák el a belügy-miniszterhez.

— **A hitvallásos tanítók ruhabeszerzési segélye** ügyében a miniszteri rendelet még nem jelent meg. Értesülésünk szerint a pénzügyminiszter járásonként utasítani fogja az adóhivatalokat, hogy a beszerzési segély összegét egyszerre fizessék ki teljes egészében.

— **Menetrendváltozások a Dv.-nál és a Máv.-nál.** A Déli vasútnál a 210. számú személyvonat, mely Budapestről csak Székesfehérvárig közlekedett, június 1-től tovább folytatja útját és pedig Székesfehérvárról indul d. u. 3 ó 57 p-kor, Nagykanizsára érkezik este 8 ó 42 p-kor. Viszont Nagykanizsáról újból fog június 1-től közlekedni a 209. számú személyvonat, s az Nagykanizsáról indul délelőtt 9 ó 12 p-kor, Székesfehérvárra érkezik 1 ó 54 p-kor. Mind e vonatokat csak lehetőség szerint közlekednek.

A Máv. vonalán Veszprém felé közlekedő személyvonat június 1-től Székesfehérvárról 1 ó

32 p indul. Jutásra érkezik 2 ó 53 p-kor, Czell-dömölkre érkezik délután 5 ó 18 p-kor. Visszafelé Czell-dömölkről indul d. u. 2 ó 20 p, Jutásról indul 5 ó — p, Székesfehérvárra érkezik 6 ó 14 p-kor.

Ime, ismét kedvező összeköttetés a Dv. és Máv. között. A déli vasúti új személyvonat Siófiók felől d. u. 1 ó 54 p-kor érkezik Székesfehérvárra, ugyanonnan azonban a veszprémi vonat 1 ó 32 perckor kifut. Eiesik tehát egy gyakran használható csatlakozástól.

— **Lapárusítás.** Dr. Véghely Kálmán alispán a Pesti Napló c. politikai napilap utcai árusítását a vármegye területére engedélyezte. Az engedély hatálya június 1-től aug. 31-ig terjedő időre terjed.

— **Vasúti szabadjegy a rokkantaknak.** A rokkant katonák munkaközvetítését kívánja előmozdítani az államvasutak igazgatósága egy legújabb kiadott rendeletével. A rendelet szerint június 1-től kezdődőleg a munkaközvetítéssel kapcsolatos utazásokra menetdíjkezdményben részesülnek a rokkantak. A Máv. és a kezeleésben levő helyiérdeklő vasutak személy- és vegyesvonatainak III. kocsiosztályára szólnak a kedvezmények.

— **A vizpazarlás ellen.** Közhírré tesztem, hogy a nagymérvű vízfogyasztás és sok esetben tapasztalt vizpazarlás folytán az utcák locsolását pár napra beszüntetni voltam kénytelen. Figyelemzetem a közönséget, hogy a száraz időjárásra való tekintettel a vizpazarlástól annyival is inkább tartózkodjék és vízszükségletét a lehetőségig csökkentse, mert ellenkező esetben erősebb rendszabályokat kell életbe léptetnem, tekintettel arra, hogy a vízmű elérte a vízvíváttuk teljesítő képességének utolsó határát. Veszprém, 1917. máj. 31. Dr. Komjáthy, polgármester.

— **Csatatér, mint zárandokhely.** A hadvezetőség már is gondoskodik arról, hogy a csatateret a harc multán megnyissa a közönség számára és hozzáférhetővé tegye azoknak, kiket emlékek fűznek oda. A földmívelésügyi minisztérium a napokban több jeles tudóst bizott meg, hogy erre a célra tanulmányozza a különböző terepeket és még a háboru befejezése előtt készítsék el a tervezeteket. A legérdekesebb az, hogy a munkálatoknak 1918. márciusáig be kell fejeződnie. Akkorra, úgy látszik, már a közönség rendelkezésére akarják bocsátani a harctereket. Nyilvánvalóan a hadvezetőség is bizik abban, hogy ennél az időpontnál nem nyulik tovább a háboru.

— **A liszt és gabona.** Az Országos Közelmező Hivatal körrendelete, hogy a hatósági ellátásra szoruló egyének lisztellátását június 15-től kezdődően kénytelen lesz ismételtlen és lényegesen leszállítani, meglehetősen idegességet váltott ki. A körrendelet még tovább megy, amidőn már előre jelzi, hogy június 15-ike után az egyes hatóságok a részükre szükséges lisztkontingent saját területükön új rekvirálás útján fedezhetik csupán. Szükséges tehát, hogy készleteinkkel a hátralévő két hónapban a legszigorúbb takarékos beosztással éljünk. Mindenesetre nagy megnyugvásra szolgálhat az a körülmény, hogy az ország lakosságának mintegy hetvenöt százaléka, amely a mezőgazdasági foglalkozás körébe esik, az új termésig feltétlenül valószínűleg nagyrészt el van látva. A román gabona nagyobb tételben csak a következő hetekben fog a fővárosba érkezni.

Az 1917. évi termés értékesítésére vonatkozó rendeletek hosszabb tanácskozás után elkészültek. Az új termés a kormány a malomok kívánságára már a cséplésnél rekvirálni akarja és vásárló engedelmet sem hatóságoknak, sem pedig magánosoknak nem szándékozik adni, azoknak a kivételével, akik a beszerzendő gabonafélt nem termelik, de arra házi és ipari szükséglet címén igényt tarthatnak. A bevásárlást teljes kizárólagossággal a Haditermény Társaság fogja ellátni és ez a központi szervezet gondoskodik majd a hadvezetőség szükségletéről is.

— **A magyar foglyok sorsa Oroszországban.** Croy-Dülmen hercegő most tért vissza Oroszországból. A hercegő meglátogatta a foglyatáborok egész sorát Moszkvától Tomszsig és Kainszig. Elmondotta, hogy a legénységet az oroszok is munkára adják ki és ez az oka, hogy sokszor késedelmesen jut kezükbe a magyar posta. A tisztiek nem dolgoznak, ők a fogság unalmát tanúlással és hangversenyzéssel üzik el. Sokan vannak, akik kedvetelésből szövéssel foglalkoznak. A koszt általában elég jó. — A tisztiek ötven rubel fizetést kapnak, amiből huszonöt rubelt ellátásukra

kell fordítaniok. A legénységi koszt havonta hét rubelbe kerül és sokan vannak a tisztiek közül, akik legénységi kosztot esznek, amire az orosz parancsnokok büszkén hivatkoznak. A hercegő egyes foglyatáborokból fényképeket is hozott magával. Közölte a hercegő, hogy a vöröskeresztes missziók megkapták az egyes foglyatáborok személyi névsorát és ezeknek feldolgozása most folyik. Természetesen nagy, hónapokat igénybevevő munkáról van szó, de mielőtt elkészülnek vele, a Magyarországra vonatkozó adatokat megküldik a budapesti Vöröskereszt tudakozódó irodájának, amely az egyes hozzátartozókat levelező-lapon fogja értesíteni.

— **Köztisztviselők ruhabeszerzési segélye.** A kormány rehdetet adott ki, melyben az állami, vármegyei és egyéb közszolgálati alkalmazottaknak ruhabeszerzési segélyt engedélyez. A ruhabeszerzési segélynek összege 500, 300, illetve 200 korona. Az állami és vármegyei tisztviselők, a papok és a tanítók minden kategóriája 500, az állami, községi és felekezeti óvónők, kezelők és kezelőnők, postai műszereszek, díjnokok, állami rendőrök, államvasúti díjnokok 300, az állami és megyei altszolgák, szolgák, csendőrök, pénzügyőrök és utkaparók 200 koronát kapnak. Háromszáz koronát kapnak még a postai és vasúti alkalmazottak C és B csoportjának megjelölt tagjai. A ruhabeszerzési segélyt az alkalmazottak külön kérelme nélkül hivatalból az a hatóság vagy hivatal állapítja meg és utalja ki haladéktalanul, amely az illetők szabályszerű illetményeit is utalványozza. A segélyt általában egy összegben utalványozzák és fizetik ki.

— **Gyümölcsstermés.** Beérkezett jelentések-ből megállapítható, hogy az idén dió nem sok lesz. A szilva, alma, körte, cseresznye nagyrészt kiheverte a kárt. A barack helyenkint jó termést ígér. A gyümölcsösök fő kártékony férgei a gyümölcsstermő vidékek nagy részén nem jelentkeztek. Ha jégverés nem lesz, akkor a gyümölcsstermés ha nem is bő, de elegendő lesz.

— **Postaügynökség.** A keresk. miniszter a somogymegyei Som községben levő postahivaltat beszüntette. Helyette az eddigi kézbesítési területre postaügynökséget szervezett, amely a nagyberényi postahivatal ellenőrzése alatt áll.

Elcsérlelné jó hangú rövid zongorát hasonértékű pianínóval. — Cim: Csendes Aladárné Veszprém, Kossuth Lajos-utca 20.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legromebekbb specialitásait. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

A háboru krónikája.

Május 27. Keleti és délkeleti harctéren nem történt jelentős esemény. — Délnyugaton a nagy csata tovább tart. A harc színhelyei tegnap is a közsírt helyek voltak: a Plava melletti terület, a Vodice melletti magaslatok, a Monte Santo és a görői dombovidék. Az ellenség mindenütt neki-rontott vonalainknak, — helyenként fűszer-háromszor is — de rohamoszlópai minduntalan szét-zuzodtak vitéz védelmünkön. — A Champagne nyugati részében az ellenség heves tűzérési hatás után, amely délután pergőtűz fokozódott, négy kilométer szélességben erős támadást intézett a németek magaslati állása ellen. Közelharcban a németek visszaverték őket.

Május 28. Keleti harctéren helyenként erősebb tűzérési tűz volt. — Olasz harctéren a csata sulypontja tegnap teljesen az Isonzó-hadsereg déli szárnyán volt. A Karszt-fensíkon az ellenség ismét hatalmas tömegeket összpontosított a támadáshoz. A Falt Hriben és Costanjevicánál a harc kivétel nélkül csak legelső árkaik elé jutott; itt valamennyi roham összeomlott. A harc oroszlanrészé most is, mint mindig, a minden dicserét fölött álló gyalogságé, köztük a 31 honvédezzreddel 48 órán belül 17 ellenséges támadást vert vissza. — A Witschaete-hajlásban és a Scarpe mindkét partján a tűzérési tevékenység ismét nagyobb arányokat öltött.

Május 29. Keleti harctéren az ellenség fokozott tűzérési tevékenysége tovább tart. — Az

isonzói harcok tegnap lényegesen alábbhagytak. A Karszi-fejlesken az utolsó négy nap izzó harcai után az olaszok támadása térbelileg és időbelileg egymástól független, elszigetelt előretörésekben nyilvánult. — Ypern és Armentières közötti, Hueluchnál és a Scarpetől kétoldalt, derült időjárás mellett heves harcok fejlődtek ki.

Május 30. Az ellenség tűzérési tevékenysége az arcvonal számos pontján fokozódott. Egyes szakaszokban visszavertünk orosz előretöréseket. — A nyugodtabb pünkösdvasárnap után az Isonzó-csata tegnap harmadszor lángolt föl. A olaszok rohama délből északi szárnyunk ellen kezdődött, délután azonban határmás bevezető ágyutüz után az előbb említett egész szakaszra kiterjedt. Arcvonalunk az ellenség minden erőfeszítésével szemben egész kiterjedésében acélkeményen helyt állott. A tizedik Isonzó-csata kezdete óta beszámított fogiok száma 14.500-ra rug. — A Wytschaete-hajlásban a tűzharc tegnap fokozódott. A Labassé-csatornál és egyes szakaszokon a Scarpe mindkét oldalán élénk volt a tűzérési harc.

Május 31. Az élénk harci tevékenység különösen Kelet-Galiciában tovább tart. — Az Isonzó-mentén a tegnapi nap aránylag nyugodtabban telt el. Az olaszok estefelé újra megkísérelték, hogy Vodicenél nagy erővel áttörjenek. A támadás tűzünkben összeomlott. — Nyugati harctéren csak a Wytschaete-hajlásban volt élénk a tűzérési tevékenység.

Június 1. Keleti és délkeleti harctér változatlan. — Az Isonzó-mentén a tegnapi nap folyamán csak tűzérési harcok voltak. — Az Ypernes és Wytschaete-hajlásban az élénk tűzérési tevékenység tovább tart. — A Chemin des Dames hegyhát hegyében a Champagne nyugati részén a tűzérési harc jelentékenyen erősödött. Az éjszaka folyamán a Maas nyugati partján is élénkebb lett a tűztevékenység.

380/917. erdsz. számhoz.

Faeladási hirdeménny.

Veszprém vármegye Kiscsász községe határában fekvő, magyar vallásalapítványi uradalmi erdő egy részén mintegy 139.8 kat. holdon található, mintegy 14.781 m²-re és kettőszázötvenötezer (255.000.) korona értékű becsült tölgy-, cser-, gyertyán-, juhar-, hárs-, nyár- és nyírfanemekből álló faállománynak eladása iránt Budapesten a vallás- és közoktatásügyi minisztérium IX. ügyosztályában 1917. évi július hó ötödik (5.) napján déli 12 órakor zárt ajánlatu versenytárgyalást fog tartatni.

A sarjadzás után keletkezett faállomány átlagos fatörzsmérete kora 30 évre tehető.

Az ajánlatok biztosítására huszezer (20.000) korona bányapénz készpénzben vagy övadékképes állami tőzsdei árfolyamú értékpapirokban teendő le a budapesti m. kir. központi állam-pénztárnál, mint közalapítványi főpénztárnál (Budapest I. ker. Vár, Pénzügyminisztérium) avagy bármelyik m. kir. adóhivatalnál. Csak a letett bányapénzről szóló nyugta csatolandó az ajánlathoz.

Az egy koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatokban, amelyek borítékára kiirandó, hogy az ajánlat a kiscsász erdő 139.8 k. holdnyi részén kihasználandó faállománynak vételére vonatkozik és kijelentendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti: a beajánlott vételár betűkkel és számokkal világosan kiirandó.

Az így felszerelt ajánlatok 1917. évi július hó ötödik (5.) napjának délelőtti 11 óráig nyújtandók be, Budapesten a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium (V. ker. Hold-u. 16. sz.) segédhivatali főigazgatójánál.

A feltételektől eltérő, becsáron aluli, későn beérkezett, távirati, vagy utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

A versenyzők közötti szabad választás, illetőleg adott ajánlatok elfogadásának, vagy visszautasításának joga, tekintet nélkül a beigért vételár, a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak enntartatik.

A részletes feltételek betekinthetők Somlóvásárhelyen a kir. közalapítványi erdőgondnokságnál, a Kiscsász kir. közalapítványi erdőorságnál és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium IX. ügyosztályában.

Somlóvásárhely, 1917. évi május hónap.

A kir. alapítványi Erdőgondnokság.

Rózsahegyi Kálmán

a budapesti Nemzeti Színház és a Modern Szinpad tagja,

F. Mátray Erzsé

a budapesti Nemzeti Színház tagja,

Gabányi László

a budapesti Nemzeti Színház tagja,

Ráday Dénes

a budapesti Nemzeti Színház tagja,

Fenyő Irma énekesnő

jun. 12-én 1/2 9 órakor a színházteremben

családi fehérműsorral, a Modern Szinpad műsorával

Művésztévélyt

rendeznek.

Jegyek előre válthatók:

SZALAI MÓRNÁL

Rákóczi-tér 24.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Neumayer Ferenc kőművessegéd és Molnár Teréz leánya Ilona r. kath. — Ender János napszamos és Heizer Anna fia József r. kath. — Ughy Károly posta és távírdá altsz. és Ughy Eleonóra leánya Erzsébet.

Halálozás.

Bódi Simon hősi halált halt katona ref. 27 éves. — Cserenyák Valéria r. kath. 6 éves. — Vékás Julianna házicseled r. kath. 19 éves. — Starin Béla r. kath. 1 hónapos. — Alsóörsi és vámosi Mórocz Kálmán ny. táblabíró ref. 74 éves. — Rácz Margit házicseled r. kath. 20 éves. — Szabó János napszamos r. kath. 78 éves. — Barna Imre várm. hivatal-szolgá r. kath. 52 éves.

Házasság.

Nagy István (özü.) magánzó r. kath. és Pogány Ilona magánzó ref.

Almádiban

fürdőszekzonra berendezett kis szoba, konyha verandával kiadó PESTI LAJOS vendéglősnél.

Prima raffiának

kilója 16 korona kicsinyben és nagyban a Bakonyán és Vidéke Fogyasztási Szövetkezetnél. — Postán csak utánvétellel szállítunk. Igazgatóság.

Eladó

a Szabadi-utcai 22. számú ház, mely áll két 4 szobás külön épült lakásból. Értekezni lehet Rákóczi-tér 7. szám alatt az emeleten délután 3—5 óráig.

APRÓHIRDETÉSEK.

Suly László biztosítási és bankirodája
Veszprém, Szabadi-utca 3. Elfogad az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főképviseletében élet-, baleset-, járadék-, tűz-, jég- és szavatossági biztosításokat. Takarékpénztári, gyáripari és egyéb részvénytársasági, valamint vállalati részvényeket, értékszámlapapírokat, hadikölcsönkötvényeket saját számára vásárol és forgalmi áron elad. Osztálysorsjegy eladós.

ELADÓ HÁZ. Iskola-utca 4. számú ház, melyen van 2 veranda, 6 szoba, fürdőszoba, 2 cselédszoba, konyha, kamra, külön mosókonyha és mellékhelyiségek, szabad kézből ELADÓ. Parkszerűen rendezett kert fenyőfákkal. Értekezni ugyanott lehet.

Pesti Lajos

vasuti vendéglője

Balatonalmádiban

megnyilt.

Jó borok — állandóan frissen csapolt sör. ~ ~

BUTOR,

zongora, szőnyeg és egyéb berendezés megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Házeladás.

Veszprémbe a belvárosban egy nagyobb emeletes ház eladó.

Veszprémbe a Jeruzsálem-hegyen, a Báthory-utcában, a volt Holles-féle telken 2 kétszobás ház és 1 házhely eladó.

Bővebb felvilágosítás — szíveségből — nyerhető Veszprém, Szabadi-utca 3. sz. Biztosítási iroda.

Eladó ház.

Veszprémbe, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számú ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 felszer és 2 udvar. — Az utcáfelől lakás boltihelyiséggé is átalakítható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

Veszek:

mézet, sárga-
viaszt, törkölyt,
füstölt sonkát és
szalonnát, man-
dulát. ~ Aján-
latokat kér:

SZEMEREY J.
Veszprém.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó
a Korona-szálló átellenében.

Elfogadok a szakmámba
vágó mindenféle munkát,
igazitásokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javitva, szegényebb sor-
suaknak eladom.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bor- és gyarmatáru-
kereskedő, ásványvíz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcisz

Konzervek

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadlak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kiví-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

ugymint: rüpiratok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetmények, falragaszok, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzési és es-
ketési tudósítások, számlák, címkék,
stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzve vagy
bekötve szállíthatnak. Hivatalos le-
vélpapírok és borítékok, okmánybori-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csinos vizsgala-
pok, tetszés szerinti mennyiségben. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
íródal, ugyazintén fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61